

Intensjonsavtale om
etablering av ny kommune
mellom
Samnanger, Vaksdal, Osterøy
og Bergen kommuner

13. mai 2016

Innhold

1	Innledning.....	3
2	Kommunenavn.....	3
3	Prinsipper for sammenslåingsprosessen.....	3
4	Utfordringer og hovedmål for den nye kommunen.....	3
5	Politisk organisering og lokaldemokrati.....	4
6	Administrativ organisering.....	5
7	Tjenestetilbud.....	5
8	Interkommunalt samarbeid.....	6
9	Økonomi og investeringer.....	6
10	Planlegging og infrastruktur.....	7
11	Oster bydel – en slagkraftig bydel øst for Ulriken.....	7
11.1	Politisk organisering og lokaldemokrati.....	7
11.2	Lokal identitet.....	8
11.3	Tjenestetilbud.....	8
11.4	Planlegging og infrastruktur.....	8
11.5	Mulig grensejustering i Vaksdal kommune.....	9
11.6	Særlige inntekter.....	9
12	Kommunen som arbeidsgiver.....	9
13	Involvering og informasjon.....	10
14	Fellesnemnd.....	10

1 Innledning

Samnanger kommune, Vaksdal kommune, Osterøy kommune og Bergen kommune har en intensjon om å slå seg sammen. Kommunene har forhandlet fram en felles plattform, i form av en intensjonsavtale, for en ny storkommune. Intensjonsavtalen skal endelig behandles i de respektive kommunestyre og bystyre.

Kommunene har som mål å etablere ny kommune fra 1. januar 2020.

Avtalen trer i kraft dersom samtlige kommuner vedtar likelydende avtaler i sine respektive kommunestyre/bystyre innen 1. juli 2016.

Så snart kommunene har fattet vedtak om sammenslåing, etableres en politisk arbeidsgruppe som skal ivareta politisk styring av den videre planleggingen for den nye kommunen fram til fellesnemnd med eget mandat nedsettes etter inndelingslova § 26.

2 Kommunenavn

Navnet på den nye kommunen skal være Bergen. Fram til sammenslåingen formelt finner sted, skal kommunen omtales som «nye Bergen». Det skal etableres en ny bydel – Oster bydel – som skal bestå av Samnanger kommune, Vaksdal kommune, Osterøy kommune og Arna bydel i Bergen kommune.

Bergen kommunes byvåpen og grafiske profil videreføres av den nye kommunen.

3 Prinsipper for sammenslåingsprosessen

Hovedprinsippet som ligger til grunn for arbeidet, er at kommunene er ulike, men likeverdige. En ny kommune skal etableres, driftes og videreutvikles med utgangspunkt i hver av kommunenes forutsetninger, kultur, sterke sider og utfordringer, og at respekt og forståelse for hverandres ståsted skal legges til grunn for arbeidet med utviklingen. Målet om bærekraftig samfunnsutvikling skal ligge til grunn for utviklingen i den nye kommunen. Lokal identitet, nærdemokrati og nærhet til kommunens tjenester skal prioriteres.

Nye Bergen skal ivareta kommunenes fire funksjoner som myndighetsutøver, demokratisk arena, tjenesteyter og samfunnsutvikler på en best mulig måte, gjennom et helhetlig og samordnet samfunnsutviklingsperspektiv.

Vi møter framtidens utfordringer bedre sammen enn alene.

4 Utfordringer og hovedmål for den nye kommunen

Den nye kommunen står overfor store samfunnsutfordringer. Klimautfordringen, samt stor endring i demografi og variasjon i levekår er eksempler på utfordringer kommunen vil måtte

håndtere. Tjenesteutvikling og innovasjon i offentlig sektor er en del av løsningen og et viktig virkemiddel for at kommunen skal kunne nå sine målsettinger.

Demokrati og nærhet mellom innbyggerne og folkevalgte skal styrkes gjennom demokratireformen. Den nye kommunen skal utvikles slik at alle innbyggerne både føler tilknytning til sitt nærmiljø og til kommunen som helhet. Kommunen skal være en pådriver for økt samarbeid og fellesskap i regionen, og samtidig være en drivkraft i landsdelen.

Den nye kommunen skal stå godt rustet til å møte framtidens behov. Nye Bergen skal ha en solid økonomi som gjør det mulig å håndtere uforutsette hendelser, tilby god velferd til innbyggerne og gjennomføre store løfter som den enkelte kommune i dag ikke makter hver for seg. Den nye kommunen vil også være bedre rustet til å ivareta sikkerhet og beredskap. Kommunen skal være en attraktiv arbeidsplass som skal videreutvikles.

Nye Bergen skal være ledende i arbeidet med digitalisering av offentlig sektor. Digitalisering er av stor betydning for at kommunen skal kunne gi gode og effektive innbyggertjenester, og skal bidra til å motvirke effekten av geografisk avstand.

Nye Bergen skal legge til rette for utvikling av hele kommunen. Stedsutviklingen i kommunen skal ta utgangspunkt i og bygge videre på lokale særpreg. Den enkelte kommunes styrker skal bevares og videreutvikles. Det skal legges til rette for et allsidig botilbud der positive bokvaliteter står i fokus. Innbyggerne skal ha tilgang til gode rekreasjons- og friluftsområder.

Bydelene skal være attraktive bo- og arbeidssteder, og det skal være sentrumsutvikling i alle bydelene. En mer samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging skal bidra til effektiv arealbruk og et mer miljøvennlig transportsystem med god tilknytning til tettstedene/ stasjonsbyene.

Næringsutvikling skal være en prioritert oppgave, med hovedvekt på satsinger som fremmer en miljø- og klimavennlig framtid. Kommunen skal legge til rette for næringer som utnytter lokale, fornybare naturressurser. Nye Bergen skal tilrettelegge for næringsarealer i hele kommunen og være en pådriver for å skape nye arbeidsplasser.

Det skal legges til rette for vekst i folketallet i hele kommunen. Tilrettelegging for næringsarealer i hele kommunen og tilstrekkelig boligbygging skal gi en bedre balanse mellom boliger og arbeidsplasser.

5 Politisk organisering og lokaldemokrati

Bystyret skal være det overordnede politiske organet i kommunen. Bystyret skal vedta budsjett og ha ansvaret for kommunens økonomi, kommuneplan, overordnet arealplanlegging og tjenesteproduksjon.

Bystyret velger ved konstituering styringsform etter nærmere bestemmelser i kommuneloven § 18. Det legges til grunn at nye Bergen vil være organisert etter parlamentarisk modell.

Lokaldemokratireform

Demokratiet og nærhet mellom innbyggere og de folkevalgte skal styrkes i nye Bergen gjennom en demokratireform. Bergen kommune har startet et utredningsarbeid som skal se på hvordan lokaldemokratiet kan sikres på bydelsnivå, og se på tverrfaglig samordning av kommunens oppgaver på bydelsnivå. Utredningen skal svare på hvordan den politiske organiseringen i kommunen kan sikre lokal innflytelse på bydelsnivå og samtidig sørge for gode prosesser og beslutningsdyktighet i spørsmål som gjelder utvikling av kommunen som helhet. Representanter fra Samnanger, Vaksdal og Osterøy vil bli involvert i dette arbeidet.

6 Administrativ organisering

Nye Bergen skal være en kompetansearbeidsplass med sterke og solide fagmiljø. Kommuneadministrasjonen skal organiseres slik at dette oppnås samtidig som tverrfaglig samhandling ivaretas.

Politisk og administrativ toppledelse og deres fagstaber skal samlokaliseres i kommunesenteret.

Øvrige sektorovergrepene funksjoner samlokaliseres.

Språklig mangfold er viktig for nye Bergen, og kommunen skal ivareta innbyggernes språklige identitet. Tjenestemålform, som regulerer språkbruken fra staten til kommunen, skal være nøytral. Det legges opp til at administrasjonsmålform, som regulerer hvilket skriftspråk kommunen bruker i egen ekstern kommunikasjon, er nøytralt, men at bydelene selv kan gjøre vedtak om egen administrasjonsmålform. Kommunale institusjoner i bydelene skal følge den enkelte bydels administrasjonsmål.

7 Tjenestetilbud

Det skal være et godt tjenestetilbud i alle deler av den nye kommunen. Harmonisering av tjenestetilbudet i kommunene startes så snart som mulig etter inngåelse av intensjonsavtalen for å sikre en gradvis tilpasning.

Stedsavhengige tjenester

Dagens struktur for stedsavhengige tjenester skal i hovedtrekk bestå. Tjenester som krever nærhet til bruker og kunnskap om og kjennskap til nærmiljøet skal fortsatt leveres lokalt.

Barnehage, skole, SFO og hjemmetjenester er eksempler på stedsavhengige tjenester som skal leveres til brukerne som i dag.

Stedsuavhengige tjenester

Stedsuavhengige tjenester, slik som enkelte driftsavdelinger, administrative og merkantile tjenester, samt tjenester som krever spesialisert kompetanse, skal samlokaliseres. Tjenestene lokaliseres slik at det utvikles sterke kompetansemiljøer. Den endelige fordelingen og plasseringen av tjenestene skal utredes videre.

8 Interkommunalt samarbeid

I dag deltar kommunene i en rekke interkommunale samarbeid. Fellesnemnda skal foreta en gjennomgang og revisjon av dagens interkommunale samarbeid. Den skal identifisere hvilke samarbeid det er naturlig å videreføre, om noen må endres som følge av f.eks. ulike samarbeidskonstellasjoner i dag, og om det kan være formålstjenlig å avslutte enkelte samarbeid, slik at tjenestene heller tilbys av kommunen. Dette gjelder også ulike fagnettverk.

9 Økonomi og investeringer

Økonomi

Den nye kommunens økonomi skal være solid for å sikre gode tjenester til innbyggerne også i framtiden.

Fellesnemnda skal vurdere harmonisering av, og nivået på, egenbetaling for tjenester, skatter og avgifter. Dette inkluderer å vurdere beregningsgrunnlaget for eiendomsskatt. Arbeidet med harmonisering av skatte- og avgiftsnivået startes så snart som mulig etter inngåelse av intensjonsavtale for å sikre en gradvis tilpasning.

Fellesnemnda skal gjennomgå kommunenes posisjoner i fond, pensjonsfond, stiftelser, aksjeselskaper, kraftselskaper og annet eierskap.

Kommunenes budsjett og økonomiplaner skal gjøres opp i balanse fra vedtakstidspunkt av intensjonsavtalen og fram til sammenslutningsdato.

Reformmidlene skal settes på bundet driftsfond og benyttes til dekking av omstillingskostnader. Fellesnemnda innstiller på bruk av midlene.

Investeringer

Investeringsprosjekter som allerede er innarbeidet i de tidligere kommunenes økonomiplaner, skal prioriteres i den nye kommunens budsjett og økonomiplan. Det er en forutsetning at prosjektene er nøkterne og fullfinansiert i balansert budsjett/økonomiplan.

Nye Bergen skal videreføre investering i barnehager og skoler i tråd med befolkningsutviklingen.

Det skal være nærmiljøanlegg og anlegg for idrett og kultur i alle bydelene.

10 Planlegging og infrastruktur

Samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging legges til grunn som et overordnet prinsipp for all utbygging. Gjennom en helhetlig arealpolitikk skal det legges opp til en effektiv, bærekraftig og framtidsrettet utvikling i tråd med vedtatte miljø- og klimamål. Dyrket mark skal sikres.

Det skal være en overordnet prioritering å bygge ut gode kommunikasjons- og kollektivtransporttilbud mellom bydelene. Det skal satses på grønn mobilitet gjennom utbygging av gang- og sykkelanlegg.

11 Oster bydel – en slagkraftig bydel øst for Ulriken

Samnanger kommune, Vaksdal kommune, Osterøy kommune og Arna bydel i Bergen kommune skal etableres som en egen bydel i nye Bergen kommune. Dette kapitlet omhandler de avtalepunktene som gjelder spesielt for denne bydelen.

Bydelen skal ha et eget bydelsutvalg, og ha delegert myndighet og stedsavhengig tjenestestruktur.

Det legges til grunn at administrasjonsmålform skal være nynorsk.

Samnanger, Vaksdal, Osterøy og Arna blir en slagkraftig bydel med rundt 27 000 innbyggere i den nye kommunen. Bydelens egenart skal ivaretas og videreutvikles gjennom de nye mulighetene som kommunereformen gir. Indre Arna etableres som bydelssentrum, mens Tysse, Dale og Lonevåg skal ha utvidede servicefunksjoner, jf. omtale av tjenestetilbud.

11.1 Politisk organisering og lokaldemokrati

Det skal etableres et bydelsutvalg i bydelen som skal sikre nærhet mellom innbyggerne og de folkevalgte. Den politiske organiseringen skal sikre lokal innflytelse på bydelsnivå og samtidig sikre gode prosesser og beslutningsdyktighet i spørsmål som gjelder utvikling av kommunen som helhet. Bydelsutvalget i bydelen skal være direktevalgt, og ha tilstrekkelig delegert myndighet til at det blir et reelt lokaldemokrati.

Bydelsutvalget skal ha myndighet og ansvar for saker som er viktig for stedsutvikling og lokal identitet. Bydelsutvalget skal ha myndighet innenfor by- og stedsutvikling. Bydelsutvalget skal ha myndighet etter plan- og bygningsloven. Innholdet skal vurderes nærmere fram mot sammenslåing. Bydelsutvalget skal i tillegg være høringsinstans i saker som omfatter tjenestetilbudet til innbyggerne i bydelen.

Fellesnemnda skal ytterligere detaljere den politiske organiseringen for bydelsutvalget,

omfanget av delegasjon til bydelsutvalget og vurdere antall medlemmer i bydelsutvalget.

11.2 Lokal identitet

Innbyggerne skal føle tilknytning til sitt nærmiljø og til kommunen som helhet. Stedsutvikling i bydelen skal ta utgangspunkt i og bygge videre på lokale særpreg. De nåværende styrker skal bevares og videreutvikles i den nye bydelen. Det skal legges til rette for et allsidig botilbud der positive bokvaliteter, lokal kultur, servicetilbud og lokalmiljøutvikling står i fokus.

11.3 Tjenestetilbud

Tjenester som krever nærhet til bruker, samt kunnskap og kjennskap til nærmiljøet, skal fortsatt leveres lokalt. Tjenester som innbyggerne har behov for i hverdagen skal hovedsakelig leveres der folk bor, som f.eks. grunnskole, barnehage, kulturskoletilbud, kulturarena, biblioteks- og fritidstilbud og sykehjem. Alle nevnte tjenester skal tilbys innenfor de geografiske områdene til Samnanger, Vaksdal og Osterøy kommuner. Noen oppgaver og tjenester er det mer hensiktsmessig å tilby i bydelsentrum, enten fordi de er spesialiserte eller for at sikre at sårbare tjenester får større kompetansemiljø og blir mer robuste.

Bydelsentrum i Indre Arna skal være det sentrale møtepunktet mellom tjenesteyter og bruker på bydelsnivå. I bydelsentrum skal det være en innbyggerservice der innbyggerne kan møte representanter for kommunen og der de kan få utført tjenester. Innbyggerservice skal etablere gode systemer for dialog med innbyggere, næringslivet og frivillige organisasjoner. Det skal være innbyggerservice også på Tysse, i Lonevåg og på Dale.

I bydelsentrum skal innbyggerne finne tjenester som f.eks. veiledning i byggesak, helsestasjon, PPT, koordinering av det bydelsvise flyktningarbeidet, barnevern, frivillighetssentral, psykiatri, og andre tjenestetilbud som blir for sårbare til å ligge mer desentralisert. Enkelte av disse tjenestene skal i tillegg tilby på Dale, Tysse/Haga og i Lonevåg, som f.eks. hjemmetjeneste, dagsentertilbud, operative deler av helsestasjonstjenesten, legetilbud og varig tilrettelagte arbeidsplasser. Listen er ikke uttømmende. Det skal etableres legevaktstasjon i Indre Arna som sikrer tilgang på legetjenester utover ordinær kontortid. Legevaktstasjonen har for tiden åpningstider klokken 16–22 på hverdager og 12–18 på helg og helligdager. Ved fastsettelse av åpningstid skal det tas hensyn til avstandene i bydelen. Det er ønskelig at bydelen må tilhøre samme lokalsykehus etter sammenslåingen.

11.4 Planlegging og infrastruktur

Samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging legges til grunn som et overordnet prinsipp for all utbygging. Det skal legges til rette for vekst i hele bydelen. For Osterøy, Vaksdal og Samnanger gjelder dette særlig i tilknytning til de eksisterende tettstedene/områdesentrene Valestrand, Haus, Lonevåg, Fotlandsvåg, Dale, Stanghelle, Stamnes, Vaksdal og Tysse–Bjørkheim. Det er ønskelig at NAV-kontorene på Tysse, i Lonevåg og på Dale videreføres.

Det skal være en overordnet prioritering å utvikle gode kommunikasjons- og kollektivtransporttilbud i bydelen, herunder god kapasitet for innfartsparkering i Arna. Det skal satses på grønn mobilitet gjennom utbygging av gang- og sykkelanlegg. Kommunen skal være en pådriver for utbygging av samferdselsprosjekt K5 for vei og jernbane mellom Bergen og Voss med direkte avkjørsel til Osterøy og Osterøybrua, ringveg øst, oppgradert fylkesveg 566 opp Vesetgjelet på Osterøy, og ellers pådriver for utbedring av samtlige fylkesveier. Videre skal kommunen være en pådriver for trafikksikringstiltak langs FV 7 gjennom Samnanger.

Digital infrastruktur blir stadig viktigere. Befolkning og næringsliv må sikres tilgang på bredbånd, og det må jobbes for å sikre en tilfredsstillende mobil- og bredbåndsdekning i hele bydelen.

11.5 Mulig grensejustering i Vaksdal kommune

Vaksdal kommune vil i perioden fram mot sammenslåing ta stilling til grensejustering i indre deler av kommunen. Dette skjer etter prosedyre i inndelingslova, og forhandlingsutvalgene stiller seg positivt til dette arbeidet.

11.6 Særlige inntekter

Konsesjonsavgiften er kompensasjon for ressursinngrep og skal settes av til bundne driftsfond i den nye kommunen til disposisjon for lokale tiltak/områdesatsing/næringsutvikling i de områdene som konsesjonen gjelder for. For Vaksdal gjaldt dette i regnskapsåret 2015 rundt 3 mill. kroner og for Samnanger rundt 0,9 mill. kroner.

Det er et mål å etablere et infrastrukturfond som skal benyttes til samferdsel, fiber- og bredbåndsutbygging og andre infrastrukturtiltak i kommunen. Finansieringen av fondet kan komme fra f.eks. konsesjonskraftmidler, eventuell skatt av nye kraftlinjer og arealavgift av nye oppdrettskonsesjoner. Fellesnemnda skal konkretisere retningslinjer for fondet.

12 Kommunen som arbeidsgiver

Kompetente ansatte med trygge og forutsigbare ansettelsesforhold danner grunnlaget for å kunne gi gode tjenester til innbyggerne. Kommunesammenslåingsprosessen skal ivareta de ansatte på en god måte. Kommunen har et stort behov for arbeidskraft og kompetanse. Det er viktig å legge forholdene til rette slik at arbeidstakerne ønsker å fortsette å jobbe i den nye kommunen.

Høy kompetanse og god kapasitet i fagmiljøer skal gi rom for en innovativ kommune, der sterkere fagmiljøer gir rekrutteringsfordeler og bedre muligheter for å møte framtidige behov.

Den nye kommunen skal jobbe for mangfold, integrering og inkludering. Kommunen skal ta samfunnsansvar gjennom å tilrettelegge for et inkluderende arbeidsliv og å sikre lærlingplasser.

Å etablere nye Bergen kommune betyr at ansatte får ny arbeidsgiver, jf. arbeidsmiljøloven

kap. 16. Ansatte som berøres av kommunesammenslåingen gis en ansettelsesgaranti i kommunen. Det vil si at ingen skal sies opp som følge av kommunesammenslåingen. Eventuelt overtallige skal tilbys andre oppgaver i den nye kommunen. Nye oppgaver og arbeidssted kan være aktuelt, dvs. at det formelt sett vil være endringsoppsigelser. Ansatte i topp- og mellomledernivåene vurderes særskilt, og eventuell overtallighet vil håndteres i tråd med lover og regler når den nye kommuneorganisasjonen er på plass.

Effektiviseringstiltak gjennomføres gjennom naturlig avgang. KS sine retningslinjer for omstilling skal legges til grunn for prosessen. Ansatte som får nye stillinger skal få tilbud om kompetanseheving i tråd med gjeldende avtaleverk.

Lønn skal harmoniseres innenfor samme enhet, innenfor rammene av lønnsoppgjørene og over tid. Ingen skal gå ned i lønn og de ansattes pensjonsrettigheter skal ikke forringes som følge av sammenslåingsprosessen.

Den nye kommunen skal vektlegge utvikling av et godt trepartssamarbeid. Med trepartssamarbeid menes i denne sammenhengen et tett samarbeid mellom politikere, administrativ ledelse og arbeidstakerforeninger for å utvikle de kommunale tjenestene.

Det opprettes et partssammensatt utvalg for behandling av saker som gjelder forholdet mellom den nye kommunen som arbeidsgiver og de tilsatte, i tråd med bestemmelsene etter kommunelovens § 25, arbeidsmiljøloven, inndelingslovens § 26 og Hovedavtalen.

13 Involvering og informasjon

Det skal legges til rette for god kommunikasjon som sikrer innflytelse for innbyggerne og de ansatte. Kommunenes innbyggere skal holdes løpende orientert om arbeidet og prosessen rundt sammenslåing.

14 Fellesnemnd

Det skal nedsettes en fellesnemnd, som har i oppgave å forberede oppstart av den nye kommunen. Dette skjer formelt ved behandlingen av stortingsproposisjonen om kommunereformen våren 2017. Fra vedtak om kommunesammenslåing i det enkelte kommunestyre/bystyre og fram til fellesnemnd nedsettes, opprettes det en politisk arbeidsgruppe som skal sikre framdrift og styring i forberedelsen av den nye kommunen. Arbeidstakerorganisasjonene vil bli invitert til egne samarbeidsmøter med arbeidsgruppen.

Det overordnede målet for fellesnemnda er å forberede, samordne og gjennomføre arbeidet med å etablere og bygge den nye kommunen. Fellesnemnda skal bestå av sentrale politikere fra hver kommune; henholdsvis 3 fra Samnanger kommune, 4 fra Vaksdal kommune, 5 fra Osterøy

kommune og 13 fra Bergen kommune. Det skal velges varamedlemmer fra hver kommune til fellesnemnda.

I tillegg skal det etableres et partssammensatt utvalg for sammenslåingsprosessen, med ansattrepresentanter fra hver av kommunene. Arbeidsgivers representanter i partssammensatt utvalg for sammenslåingsprosessen skal velges blant fellesnemndas medlemmer.

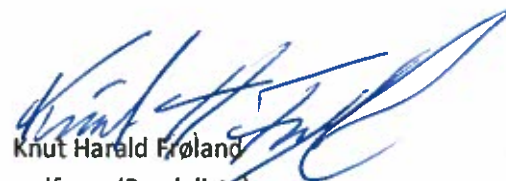
Den politiske arbeidsgruppen utarbeider forslag til fellesnemndas mandat.

Dale, 13. mai 2016

Harald Schjelderup
byrådsleder (Ap)
Bergen kommune

Jarle Skeidvøll
ordfører (KrF)
Osterøy kommune

Eirik Haga
ordfører (Ap)
Vaksdal kommune

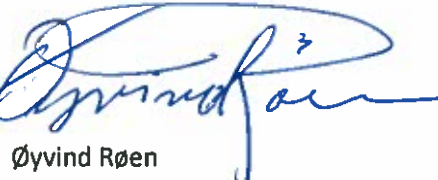

Knut Harald Frøland
ordfører (Bygdalista)
Samnanger kommune

Marte Mjøs Persen
ordfører (Ap)
Bergen kommune

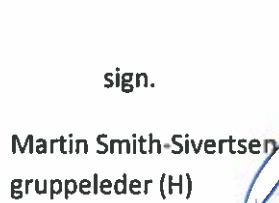
sign.

Alf Terje Mortensen
varaordfører (FrP)
Osterøy kommune

Anneli V. Lilletvedt
representant (H)
Vaksdal kommune

Øyvind Røn
varaordfører (Sp)
Samnanger kommune

sign.

Martin Smith-Sivertsen
grupeleder (H)
Bergen kommune

Johannes Bysheim
leiar (Ap)
Osterøy kommune

sign.

Kjartan Haugsnes
leiar (SV)
Vaksdal kommune

Jon Magne Bøgevik
representant (Uav.)
Samnanger kommune